

Vz. Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State
Zaaknummer: 201207782/2/R1
Zitting van 9 oktober 2012, 10.15 uur

KORTE UITEENZETTING

van mr. H.P. Wiersema

namens

B.V. Landgoed Den Alerdinck II

statutair gevestigd te Heino,

verzoekster,

gemachtigden:

mr. E.A. Minderhoud en mr. H.P. Wiersema

1. De Raad heeft op 8 juni 2012 het bestemmingsplan vastgesteld. Dit plan heeft onder meer betrekking op het perceel Den Alerdinckweg 1, in Laag Zuthem. In de plankaart, in samenhang met artikel 13 van de planregels, wordt aan dit perceel de bestemming Landhuis toegekend. Deze planregel maakt het, in afwijking van het vigerende regime, mogelijk vijf grootschalige evenementen per jaar te organiseren.
2. Op 11 juni jl. heeft de eigenaar een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning, waarmee wordt afgeweken van dat vigerende regime. De aanvraag is kennelijk ingediend met het oog op de toekomstige bestemming. Tegen het ontwerpbesluit van 5 juli 2012 heeft verzoekster een kritische zienswijze ingediend.
3. Het voornaamste bezwaar van verzoekster tegen artikel 13 van de planregels, maar ook tegen de omgevingsvergunning, is dat deze niet strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Gelet op de nabije Ecologische Hoofdstructuur, is het onverantwoord grootschalige evenementen in dit kwetsbare gebied toe te staan. Het toetsingskader met betrekking tot de EHS is niet toegepast en de gemeente heeft geen onderzoek verricht naar onder meer de flora en fauna op het perceel en in de omgeving. Dat dat onderzoek noodzakelijk is en uiteindelijk zal leiden tot een bestemming Landhuis zonder grootschalige evenementen, volgt reeds uit het onderzoeksrapport van bureau Schenkeveld van 1 september 2012.
4. De conclusies van dat rapport zijn duidelijk en bevestigen het kwetsbare karakter van deze omgeving. Er komt een groot aantal beschermde diersoorten voor. Deze diersoorten zijn gevoelig voor de verstoring door licht, geluid en optische verstoring die hoort bij onder meer grootschalige evenementen. In het rapport worden deze aangeduid als 'natuurvijandige en gebiedsvreemde activiteiten'. Ook blijkt uit het rapport dat zowel een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet als op grond van de Omgevingsverordening Overijssel 2009 had moeten worden aangevraagd. Of die kunnen worden verleend is een tweede. Het staat wel

Amsterdam

Brussel

Londen

Luxemburg

New York

Rotterdam

vast dat het bewuste onderdeel van artikel 13 zal sneuvelen. Het is onrechtmatig.

5. De effectenbeoordeling van Eelerwoude en het memo van RBOI, beide van 5 oktober 2012 (dus na de planvaststelling) die door de gemeente in de procedure zijn gebracht doen niet af aan de conclusies in het rapport Schenkeveld. Met name het feit dat aan geen van die documenten enig onderzoek ten grondslag ligt diskwalificeert hun bevindingen. Schenkeveld heeft inmiddels input gegeven op de beide documenten. Samengevat is de kritiek als volgt.
6. In de effectenbeoordeling van Eelerwoude wordt uitgegaan van 'te verwachten' diersoorten, zoals vogels en vleermuizen. Schenkeveld heeft daadwerkelijk onderzocht welke diersoorten aanwezig zijn in het gebied (zowel door veldonderzoek als door onderzoek bij het Natuurloket). Een aantal van die diersoorten is verstorings- en versnipperinggevoelig. Verstoring door licht, optische verstoring, autobewegingen en vervuiling door fijnstof en stikstof zijn over het hoofd gezien door Eelerwoude. Het is ook onjuist dat incidentele gebeurtenissen geen blijvend effect kunnen hebben. Luidruchtige evenementen in het broedseizoen kunnen schadelijker zijn dat bijvoorbeeld het dagelijks passeren van wandelaars. Er is ook geen rekening gehouden met het cumulatieve effect van de andere activiteiten op het perceel, zoals bijna dagelijkse horeca-activiteiten en ander afwijkend gebruik.
7. Het memo van RBOI bevat onvoldoende verspreidingsgegevens die een vergelijking tussen de aanwezige soorten vóór en na de ontwikkeling van de evenementen mogelijk maakt. Er zomaar een soort uithalen zoals de Middelste bonte specht om aan te tonen dat evenementen geen effect hebben is onvoldoende. Bovendien wordt geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat deze en andere soorten vóór 2007 in grotere getale voorkwamen. Het memo behandelt ook alleen de gevolgen van geluid op de omgeving en negeert de gevolgen van bijvoorbeeld de aanzienlijke toename in verkeersbewegingen. Zonder nader onderzoek is de conclusie dat de vaste rust- en verblijfplaatsen van streng beschermde soorten niet wordt aangetast te kort door de bocht. Beide documenten zijn dus onvolledig en onzorgvuldig.
8. Wat betreft de Omgevingsverordening Overijssel het volgende. In de uitspraak waarnaar RBOI verwijst oordeelt de Afdeling dat titel 2.7 van deze verordening betrekking heeft op bestemmingsplannen, voor zover het werkingsgebied van die plannen samenvalt met het werkingsgebied

Amsterdam

Brussel

Londen

Luxemburg

New York

Rotterdam

van de EHS. Het werkingsgebied van het bestemmingsplan Buitengebied valt samen met het werkingsgebied van de EHS. De Afdeling heeft niet geoordeeld dat het werkingsgebied van een specifiek plandeel samen moet vallen met de EHS. Mocht U nu van oordeel zijn dat alleen moet worden gekeken naar afzonderlijke bestemmingen binnen één plan, dan dient rekening gehouden te worden met de omstandigheid dat hier sprake is van een beduidend andere situatie dan in de genoemde uitspraak, namelijk van een enclave in de EHS. Ten slotte, het eventueel ontbreken van een verplichting een ontheffing aan te vragen ontslaat de raad niet van zijn verplichting de EHS in het kader van een goede ruimtelijke ordening mee te wegen.

9. Het spoedeisend belang van schorsing van het plan berust op twee gronden.
10. Allereerst de aangevraagde omgevingsvergunning. In het ontwerpbesluit is aan de verlening ten grondslag gelegd dat de aanvraag past binnen het bestemmingsplan Buitengebied. Vooralsnog is de omgevingsvergunning niet verleend,¹ maar uit de ontwerpbeschikking blijkt duidelijk dat B&W voornemens zijn de vergunning te verlenen. Het verzoek strekt ertoe de onomkeerbare gevolgen van een dergelijke vergunningverlening te voorkomen.
11. De tweede grond van het verzoek ziet op handhaving van het vigerende regime. De aanvrager van de omgevingsvergunning organiseert al gedurende een reeks van jaren zonder omgevingsvergunning evenementen. De gemeente gedooft deze evenementen al jaren ondanks aanhoudende protesten van verzoekster en de schade aan haar landgoed, de afgelopen twee jaar zonder gedoogbesluit.
12. In het verzoekschrift wordt als voorbeeld van een recent evenement genoemd de 'Tour de Dito'. Dit evenement trok veel bezoekers en veroorzaakte veel onrust. Wij hebben het over onder meer een roofvogeldemonstratie met 16 roofvogels, een coutureshow voor viervoeters, live cooking en een expositie van 'sound en vision'. Welke andere evenementen zullen plaatsvinden in de komende periode is niet geheel duidelijk, maar gelet op het verleden staan in de kerst en in het voorjaar verschillende jaarlijks terugkerende grootschalige evenementen op het programma. Het gaat in ieder geval om autorally's, de

Amsterdam

Brussel

Londen

Luxemburg

New York

Rotterdam

¹ Vgl. Vz. ABRvS 4 april 2011, nr. 201100994/2/R3; Vz. ABRvS 28 maart 2011, nr. 2010/11201/2/R1; Vz. ABRvS 6 januari 2012, nr. 201109696/2/R1.

aspergemanifestatie en het paasvuurweekend. Evenementen ten behoeve waarvan de omgevingsvergunning is aangevraagd.

13. Verzoekster heeft meermaals verzocht om handhaving, waarop de gemeente steevast verwijst naar het voornemen de activiteiten te legaliseren middels het bestemmingsplan en de verlening van de omgevingsvergunning. Zo ook bij een verzoek om handhaving van 17 april jl. Dat verzoek ziet op het met de vigerende bestemming strijdige gebruik van het perceel, waaronder grootschalige evenementen, maar ook andere horeca-activiteiten die voor overlast zorgen en in die omvang en die frequentie niet passen binnen de omgeving. B&W hebben dat verzoek afgewezen en de hoorzitting in de bezwaarprocedure tegen dat besluit staat gepland op 23 oktober a.s.
14. Schorsing van het bestemmingsplan zal bijdragen aan de handhaafbaarheid van de vigerende bestemmingsregels. Immers, indien het bestemmingsplan wordt geschorst, dan bestaat op voorhand gerede twijfel of het plan de eindstreep haalt² en ontbreekt concreet zicht op legalisatie van de te vergunnen activiteiten. Bovendien kan de omgevingsvergunning bij toewijzing van het verzoek niet worden verleend en moet deze worden aangehouden (of liever nog: geweigerd). Ook om die reden ontbreekt dan een concreet zich op legalisatie.³
15. Zodra het bestemmingsplan in werking treedt kan de aanvrager overigens zonder omgevingsvergunning evenementen laten plaatsvinden, zolang die evenementen voldoen aan artikel 13 van de planregels. En daarmee zijn de onomkeerbare gevolgen daar.
16. Voor de duidelijkheid, het gaat verzoekster om het stopzetten van de evenementen, in ieder geval totdat de Afdeling in de hoofdzaak uitspraak heeft gedaan. Met elk evenement dat in de tussentijd plaatsvindt, gaan de natuurwaarden op en in de omgeving van het perceel achteruit. Zoals in het rapport Schenkeveld wordt opgemerkt: 'Soorten zijn al verdwenen of dreigen te verdwijnen'. De belangen van landschap en natuur(behoud) wegen hier zwaarder dan de belangen die ten grondslag liggen aan artikel 13 van de planregels.

Verzoekster handhaaft haar verzoek.

oOo

Amsterdam

Brussel

Londen

Luxemburg

New York

Rotterdam

---

² ABRvS 7 augustus 2002, nr. 200102789/1.

³ ABRvS 23 december 2005, nr. 200508050/2.